

Regeringens proposition

1984/85: 41

om fortsatt giltighet av lagen (1979: 103) om försöksverksamhet med användning av telefon vid rättegång;

beslutad den 18 oktober 1984.

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

STEN WICKBOM

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att lagen (1979: 103) om försöksverksamhet med användning av telefon vid rättegång skall fortsätta att gälla till utgången av år 1985.

Förslag till

Lag om fortsatt giltighet av lagen (1979: 103) om försöksverksamhet med användning av telefon vid rättegång

Härigenom föreskrivs att lagen (1979: 103) om försöksverksamhet med användning av telefon vid rättegång, vilken gäller till utgången av år 1984, skall fortsätta att gälla till utgången av år 1985.

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1984-10-18

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Feldt, Sigurdsen, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Andersson, Boström, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Wickbom

Föredragande: statsrådet Wickbom

Proposition om fortsatt giltighet av lagen (1979: 103) om försöksverksamhet med användning av telefon vid rättegång

1 Inledning

Den 1 april 1979 trädde lagen (1979: 103) om försöksverksamhet med användning av telefon vid rättegång i kraft. Syftet med lagen är att man skall pröva möjligheterna att genom användning av telefon åstadkomma en billigare, snabbare och smidigare handläggning av mål vid allmän domstol. Lagen är tillämplig på de allmänna domstolar som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, domstolsverket bestämmer. Genom förordningen (1982: 1117) om dels fortsatt giltighet av förordningen (1981: 1293) om försöksverksamhet med användning av telefon vid rättegång, dels ändring i samma förordning har regeringen förordnat att försöksverksamhet får ske vid Svea hovrätt, Göta hovrätt, hovrätten över Skåne och Blekinge, hovrätten för Övre Norrland, Handens tingsrätt, Stockholms tingsrätt, Södra Roslags tingsrätt, Gotlands tingsrätt, Värnamo tingsrätt, Växjö tingsrätt, Kristianstads tingsrätt, Malmö tingsrätt, Göteborgs tingsrätt, Trollhättans tingsrätt, Sunne tingsrätt, Härnösands tingsrätt, Umeå tingsrätt, Haparanda tingsrätt och Piteå tingsrätt.

Lagen medger att parter får utföra sin talan och höras per telefon vid sammanträden för muntlig förberedelse i tvistemål enligt 42 kap. 10 och 12–14 §§ rättegångsbalken (RB), huvudförhandling i förenklad form i tvistemål enligt 42 kap. 20 § andra stycket RB, sammanträde enligt 5 § lagen (1974: 8) om rättegången i tvistemål om mindre värden (småmålslagen) och huvudförhandling i brottmål, i vilka det inte finns anledning att döma till annan brottspåföljd än böter. Vidare öppnar lagen möjlighet att i brottmål och tvistemål höra vittnen och sakkunniga per telefon. Detsamma gäller

förhör i brottmål med målsägande som hörs i anledning av åklagarens talan. Lagen är tidsbegränsad och gäller efter den senast gjorda förlängningen (prop. 1982/83: 43, JuU 9, rskr 81, SFS 1982: 1116) till utgången av år 1984.

Rättegångsutredningen har i sitt delbetänkande (SOU 1982:25-26) Översyn av rättegångsbalken I, Processen i tingsrätt, bl. a. mot bakgrunden av de övervägande positiva erfarenheter som har vunnits av försöksverksamheten föreslagit att möjligheten till telefonanvändning i förevarande sammanhang permanentas och att bestämmelser därom för tingsrätternas del tas in i RB. Betänkandet har remissbehandlats och övervägs f. n. i justitiedepartementet.

I prop. 1982/83: 43 om förlängning av försöksverksamheten uttalade dåvarande departementschefen att mycket talade för att möjligheten att anordna telefonförhör kan bidra till en rationalisering av domstolsverksamheten och förordade en fortsatt försöksverksamhet med användning av telefon i rättegång i avvaktan på ett slutligt ställningstagande till rättegångsutredningens förslag. I lagstiftningsärendet erinrade han också om att rättegångsutredningen genom tilläggsdirektiv (Dir 1981:47) fått sitt uppdrag utvidgat till att omfatta även överrättsprocessen och att försöksverksamheten med användning av telefon i rättegång därför borde fortsätta även vid de hovrätter som deltagit i verksamheten i avvaktan på ett slutligt ställningstagande till frågan om telefonanvändning i överrätt.

2 Föredragandens överväganden

Enligt vad jag har inhämtat från domstolsverket har möjligheten till telefonförhör utnyttjats i ökad omfattning under år 1983. Telefonförhör ägde rum i sammanlagt 346 mål. Enligt min mening bör försöksverksamheten fortsätta i avvaktan på att ställning tas till rättegångsutredningens tidigare nämnda delbetänkande samt till vad utredningen kan komma att föreslå beträffande överrättsprocessen. Förslag till lagstiftning i ämnet när det gäller tingsrätterna kan beräknas föreligga tidigast under år 1985. Förlängningen bör lämpligen avse en tidsperiod av ett år, dvs. till utgången av år 1985.

Graden av utnyttjande av möjligheterna till telefonförhör varierade avsevärt mellan försöksdomstolarna. Själv anser jag att de möjligheter till besparingar och rationalisering som telefonförhör kan innebära skulle kunna utnyttjas i större omfattning än nu, åtminstone hos en del av de berörda domstolarna. Fortlöpande information om de erfarenheter som vunnits på området är ett sätt att uppnå detta. En sådan information faller inom ramen för domstolsverkets uppgifter enligt förordningen (1981: 1293) om försöksverksamhet med användning av telefon vid rättegång.

Frågan om förlängning av lagens giltighetstid är enligt min mening av så enkel beskaffenhet att lagrådets hörande inte kan anses påkallat.

3 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att anta ett inom justitiedepartementet upprättat förslag till

lag om fortsatt giltighet av lagen (1979: 103) om försöksverksamhet med användning av telefon vid rättegång.

4 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

